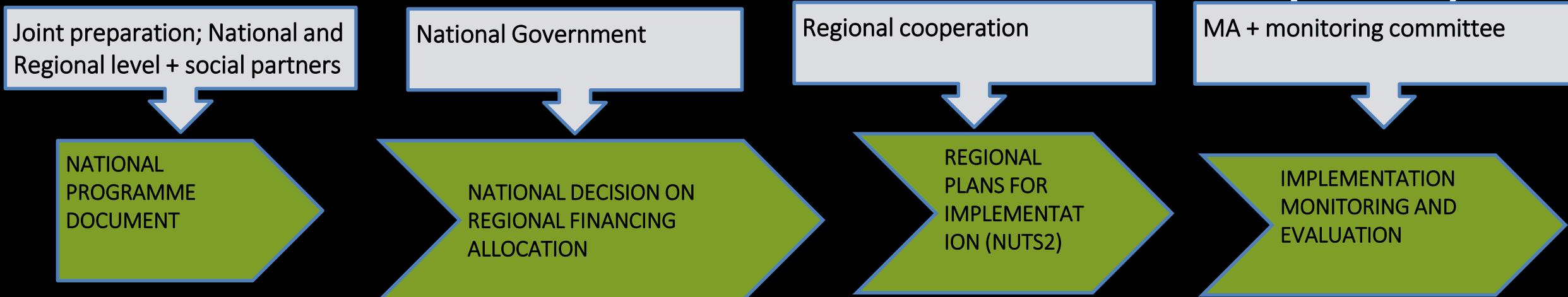

ALUEELLISET EU-RAHOITUSOHJELMAT

HELMIKUU 2020

Päivi Ekdahl, Lapin liitto

GOVERNANCE – Sustainable Growth and Jobs (ERDF, ESF)

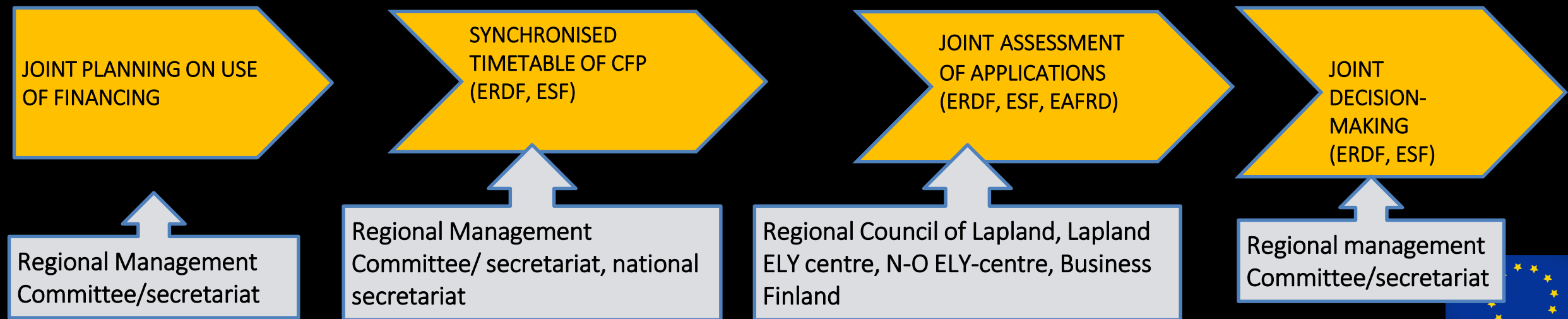

17.2.2021

LAPLAND
Above Ordinary

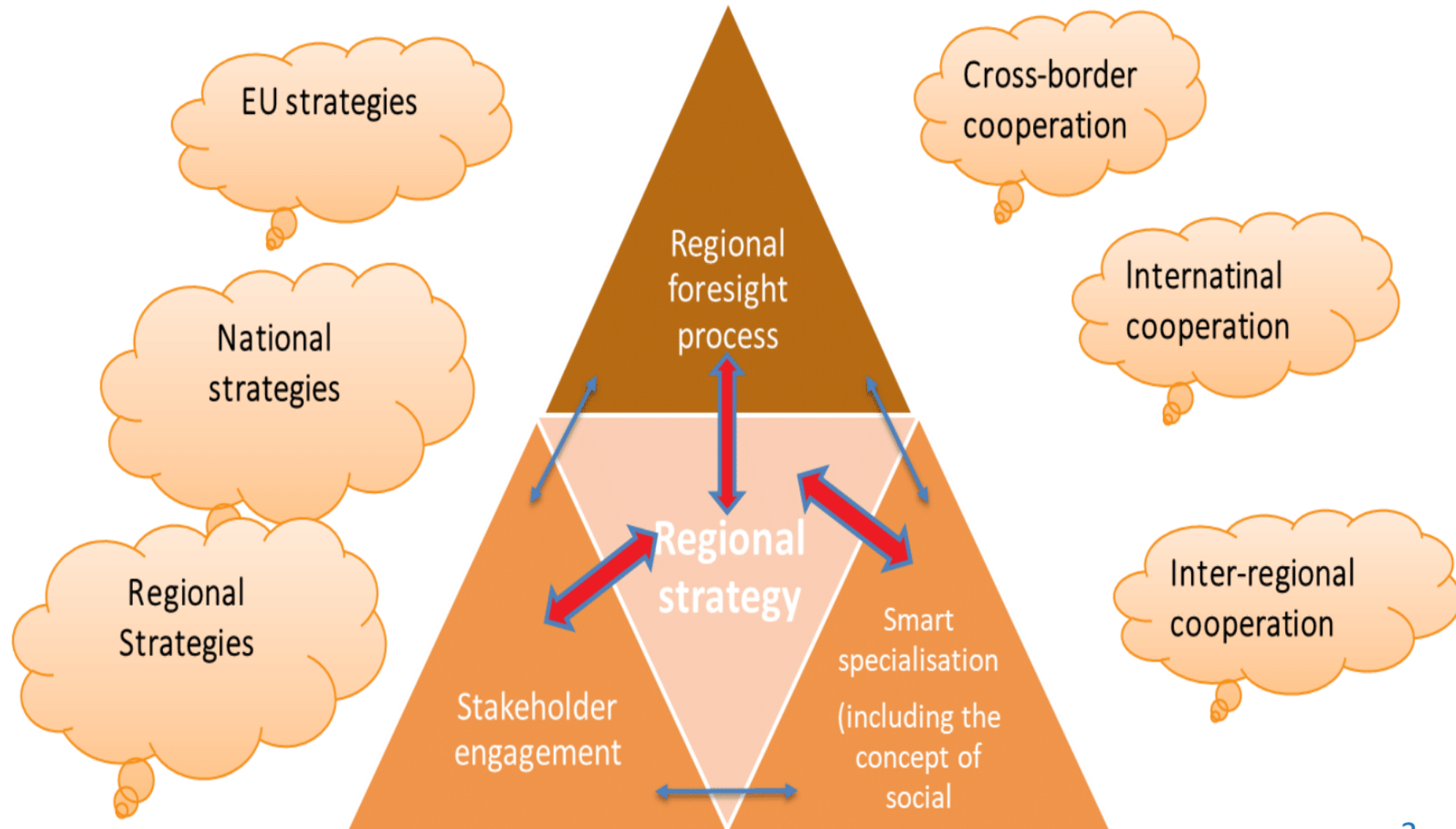
REGIONAL DEVELOPMENT STRATEGY

SMART SPECIALISATION STRATEGY

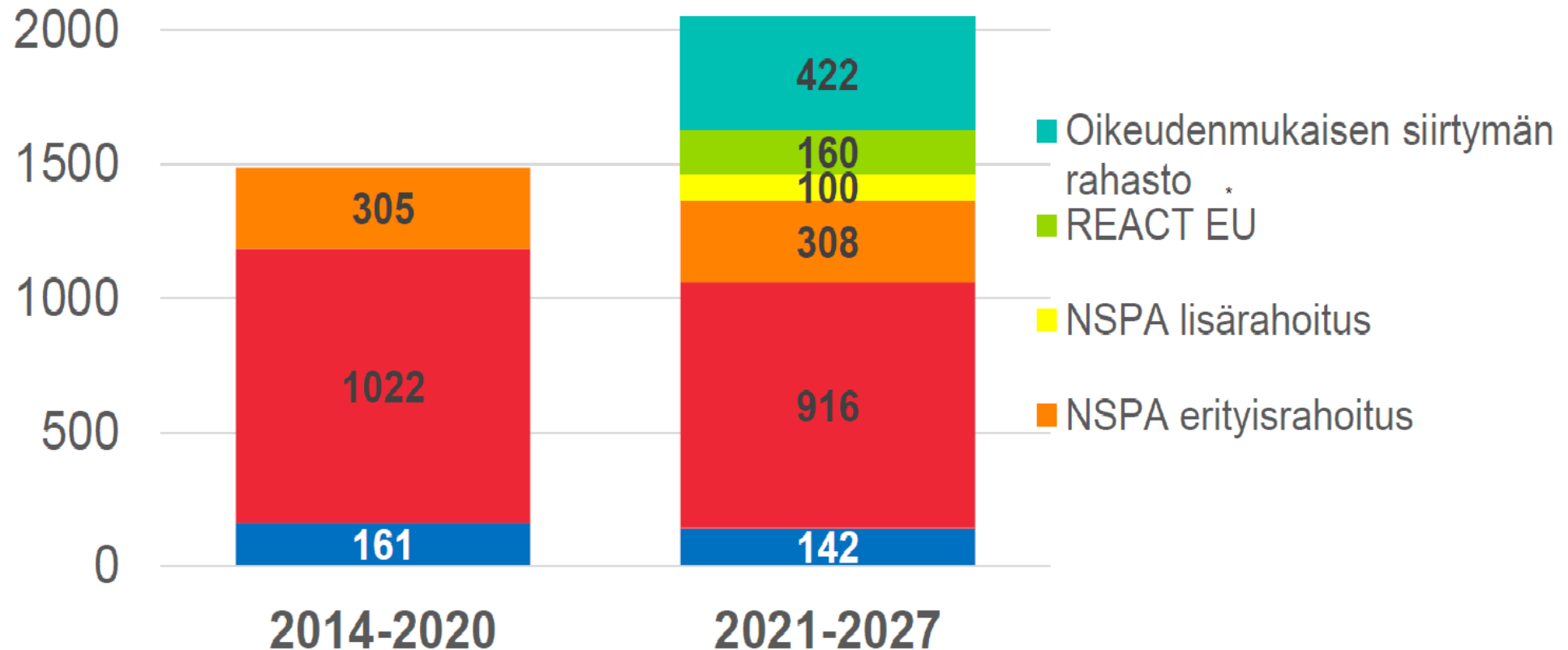

Regional Development and planning

Alue- ja rakennepolitiikan EU-saannot 2021-2027 vs. 2014-2020*, miljoonaa euroa

ARCTIC
Smartness

REACT-EU

Mikä REACT-EU?

- Kansalliset ja alueelliset valmiudet lieventää kriisin vaikutuksia vaihtelevat
  - Pelkona epäsymmetrinen elpyminen ja alueellisten erojen kasvu
  - Lisämäärärahat kauden 2014-2020 rakennerahastoihin = REACT-EU
- REACT-EU = Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe
- Keskeistä käytön nopeus ja kriisiin vastaaminen; nykyisten ohjelmien hyödyntäminen
- Tuetaan *“vahinkojen korjaamista alueilla, joiden talous ja työllisyys ovat kärsineet erityisen paljon”*
- Määrärahat tulisi kohdentaa alueille, *”joilla niitä eniten tarvitaan”*
- Luodaan pohjaa *”talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle”*
- Komissio toivoo, että lisämäärärahat voitaisiin maksaa nopeasti ja haku mahdollisimman yksinkertaisilla menettelyillä

Kuinka paljon REACT EU -rahoitusta?

- Koko Euroopassa 47,5 miljardia euroa
- Suomen EU-saanto 166 miljoonaa + vastinrahoitus = 270 M€ (vuodelle 2021 n. 211 M€)
  - Lappi: vuodelle 2021 n.18 M€
- Ahvenanmaa: n. 1 miljoona

- Lisämäärärahoitus on määrääikaista vuosille 2021-2023

	2021 – 2022	2023	Yhteensä EU milj. €
Elpymisväline (Next Generation EU)	28500	19000	47500
Suomen EU-saantoarvio	99,8	66,5	166

TL 8 EAKR (89 M€)

Investointiprioriteetti 12. Covid-19 –pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen tukeminen sekä pohjan luominen talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle

Tuetaan pk-yritysten elpymistä koronakriisin aiheuttamasta liiketoiminnan lamaantumisesta ja edistetään uusien kasvumahdollisuuksien luomista tukemalla erityisesti digitalisaation monipuolista hyödyntämistä ja kokonaan uusien vihreään talouteen ja hiilineutraalisuuteen kytkeytyvien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamista ja kehittämistä

ET 12.1: Pk-yritystoiminnan vahvistaminen erityisesti digitalisaation ja vihreän talouden näkökulmasta

- *Tuetaan koronakriisistä kärsiviä pk-yrityksiä kehittämään ja uudistamaan palveluja ja tuotteita sekä tavoittamaan uusia asiakasryhmiä*
- *Tuetaan teollisuuden alan pk-yrityksiä erityisesti vähähiilisten ja kiertotaloutta edistävien tuotteiden, palveluiden ja tuotantomenetelmien kehittämisessä, kaupallistamisessa ja kansainvälistymisessä sekä uuden teknologian käyttöönotossa huomioiden tuotteiden koko elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset*
- *Tuetaan pk-yritysten kyberturvallisuuden kehittämistä sekä digitaalisuuden hyödyntämistä yrityksen toiminnassa*
- *Tuetaan markkinaosaamisen sekä vientiä mahdollistavien verkostojen ja yrityse4kosysteemien kehittämistä*
- *Tuetaan hyvinvointi-, sosiaali- ja terveysalan pk-yrityksiä tuotteiden ja palveluiden nopeassa kehittämisessä, digitalisaation hyödyntämisessä sekä systemaattisessa kliinisessä testaamisessa ja validioinnissa*

ARCTIC
Smartness

TL 8 EAKR (59,3 M€)

Investointiprioriteetti 12. Covid-19 –pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen tukeminen sekä pohjan luominen talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle

Tuetaan pk-yritysten elpymistä koronakriisin aiheuttamasta liiketoiminnan lamaantumisesta ja edistetään uusien kasvumahdollisuuksien luomista tukemalla erityisesti digitalisaation monipuolista hyödyntämistä ja kokonaan uusien vihreään talouteen ja hiilineutraalisuuteen kytkeytyvien liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamista ja kehittämistä

ET 12.2: Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittäminen erityisesti digitalisaation edistämisen ja yhteiskunnan hiilineutraalisuustavoitteen toteutumisen näkökulmasta

- *Vauhditetaan yritysten, julkisen sektorin ja kolmannen sektorin digitalisaatiota ja tuotteiden, palveluprosessien ja palveluiden kehittämistä erityisesti koronapandemiasta toipumisen näkökulmasta*
- *Edistetään teollista digitalisaatiota*
- *Edistetään vihreään kasvuun, luonnonvarojen kestävään käyttöön sekä kestävään teknologiaan ja kiertotalouteen liittyvää elinkeino- ja osaamislähtöistä tki-toimintaa*
- *Kehitetään välineitä ja työkaluja julkisten hankintojen hyödyntämiseksi kehittämisen työkaluna sekä uuden liiketoiminnan ja innovaatioiden kaupallistamisessa*
- *Kehitetään elinkaariajatteluun ja systeemiseen muutokseen liittyvää tki- ja liiketoimintaa*
- *Tuetaan kestävien liikennejärjestelmien ja liikkumisen digitalisaation kehittämistä*
- *Tuetaan terveydenhoidon uusien tuotteiden ja innovaatioiden nopeaa kehittämistä ja validointia myös kansainvälistä yhteistyötä vahvistamalla*

TL 9 ESR (63,5 M€)

Investointiprioriteetti 12. Covid-19 –pandemian aiheuttaman kriisin vahinkojen korjaamisen tukeminen sekä pohjan luominen talouden vihreälle, digitaaliselle ja palautumiskykyä tukevalle elpymiselle

Tuetaan digitaalisten ja etäpalveluiden hyödynnettävyyttä niiden käyttäjien digitaalisten taitojen parantamisella. Parannetaan työikäisen väestön mahdollisuuksia työllistyä, kehittyä työssään ja opinnoissaan ja estää heidän syrjäytymistään

ET 12.3: Digitaalisten taitojen parantaminen (38,1 M€)

(Organisaatiot; Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset ja oppilaitokset; Työntekijät ja opiskelijat; Työttömät ja työvoiman ulkopuolella olevat) *Parannetaan digitaalista osaamista vastauksena yhteiskunnassa nopeasti tapahtumassa olevaan digiloikkaan*

- *Kehitetään digitaalisia palveluita ja mm. digitaalisia oppimisympäristöjä (pl. Investoinnit laitteisiin)*

ET 12.4: Yritysten ja yrittäjien nopean muutoskyvykkyyden edistäminen (25,4 M€)

- *Tarjotaan koulutusta, neuvontaa, ohjausta ja vertaisoppimista, joilla edistetään yritysten ja niiden henkilöstön valmiuksia, osaamista (pl. Digitaidot) ja muutoskyvykkyyttä nopeasti muuttuvan toimintaympäristön hyödyntämiseksi*
- *Parannetaan yritysten johdon osaamista kriisitilanteiden vastuullisessa johtamisessa*
- *Tarjotaan keinoja niin johtajien kuin henkilöstön, yksinyrittäjien ja itsensä työllistäjien työhyvinvointiin uudenlaisissa tai epävarmoissa tilanteissa*
- *Tuetaan valmiuksia, joilla edistetään yritysten vihreää siirtymistä ja innovointia*

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

EAKR-toimintalinjat (luonnos)

ARCTIC
Smartness

EAKR: Ohjelmarakenne

TL 1: Innovatiivinen Suomi

- ET 1.1: Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen
- ET 1.2: Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi
- ET 1.3: Pk-yritysten kasvun ja kilpailukyvyn parantaminen

TL 2: Hiilineutraali Suomi

- ET 2.1: Energiatehokkuustoimenpiteiden edistäminen ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen
- ET 2.4: Ilmastonmuutokseen sopeutumisen, riskien ehkäisemisen ja katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden edistäminen
- ET 2.6: Kiertotalouteen siirtymisen edistäminen

TL 3: Saavutettava Suomi

- ET 3.3: Kansallisen, alueellisen ja paikallisen liikkuvuuden kehittäminen

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

ESR-toimintalinjat (luonnos)

ARCTIC
Smartness

ESR: Ohjelmarakenne

TL 4: Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

- ET: Polkuja töihin
- ET: Uutta osaamista työelämään
- ET: Yhdenvertaiseen osallisuuteen

Toimintalinja 5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

- ET: Turvaverkkoja tulevaisuuteen

Merkittävimmät hanketoteuttajat (EAKR+ESR, maksatustilanne 1.11.2020)

Eniten hankkeita

Toteuttajan nimi	Hankkeita	Maksettu juok. rahoitus
1 Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	189	45 932 157
2 ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	168	86 290 658
3 Oulun Yliopisto	153	47 004 616
4 Itä-Suomen yliopisto	137	30 591 068
5 Lapin ammattikorkeakoulu Oy	126	23 268 605
6 Savonia-ammattikorkeakoulu oy	98	19 888 090
7 Lapin Yliopisto	87	20 214 342
8 Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	83	14 697 304
9 Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	57	15 208 854
10 Centria ammattikorkeakoulu Oy	55	12 985 420
11 Lab-ammattikorkeakoulu Oy	55	7 074 641
12 Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy	54	10 394 454
13 Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy	54	9 918 588
14 Jyväskylän yliopisto	51	15 790 292
15 Hämeen ammattikorkeakoulu Oy	51	10 745 419
16 Luonnovarakeskus	49	9 835 721
17 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	47	14 255 005
18 Mikaelin kehitysyhtiö Miksei Oy	46	11 002 048
19 Satakunnan ammattikorkeakoulu Oy	46	6 886 957
20 Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	45	12 702 534

Eniten maksatuksia

Toteuttajan nimi	Hankkeita	Maksettu juok. rahoitus
1 ELY-keskusten sekä TE-toimistojen KEHA-keskus	168	86 290 658
2 Oulun Yliopisto	153	47 004 616
3 Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	189	45 932 157
4 Työ- ja elinkeinoministeriö	4	38 084 491
5 Itä-Suomen yliopisto	137	30 591 068
6 Oulun kaupunki	36	28 074 291
7 Lapin ammattikorkeakoulu Oy	126	23 268 605
8 Lapin Yliopisto	87	20 214 342
9 Savonia-ammattikorkeakoulu oy	98	19 888 090
10 Helsingin kaupunki	21	19 897 742
11 Turun kaupunki	19	16 221 607
12 Jyväskylän yliopisto	51	15 790 292
13 Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy	57	15 208 854
14 Oulun Ammattikorkeakoulu Oy	83	14 697 304
15 Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	47	14 255 005
16 Turun ammattikorkeakoulu oy	44	13 837 619
17 Turun yliopisto	43	13 283 320
18 Centria ammattikorkeakoulu Oy	55	12 985 420
19 Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	45	12 702 534
20 Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	11	12 639 330

- 4117 eri y-tunnusta, EAKR: 3727 ja ESR: 578

Kestävää kasvua ja työtä -ohjelma

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

ARCTIC
Smartness

Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF (luonnos)

ARCTIC
Smartness

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF) on uusi koheesiopolitiikan rahoitusväline, jolla tuetaan EU:n vihreän kehityksen ohjelman toteuttamista.

JTF:n avulla tuetaan alueita, joille ilmastoneutraaliin talouteen siirtyminen aiheuttaa vakavia sosioekonomisia haasteita.

Suomen saanto rahoituksesta on 466 miljoonaa euroa. Kansallinen osarahoitus on siirtymäalueilla vähintään 30 %. JTF-kokonaisrahoitus on n. 664 miljoonaa euroa.

Mukana 13 maakuntaa (IP-alue, Keski-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjanmaa, Satakunta, Kymenlaakso ja Etelä-Karjala) + kolme kuntaa Pirkanmaalta.

Oikeudenmukaisen siirtymän suunnitelma

Jokainen maa kirjoittaa suunnitelman rahojen käytöstä, painottaen komission kanssa neuvoteltuja kriteereitä.

Suomessa JTF:n tuki keskittyy turpeen energiakäytön vähenemisen vaikutuksiin.

Kansalliseen suunnitelmaan sisällytetään maakunnalliset suunnitelmat, joissa määritellään:

1. taantuvat ja murroksessa olevat alat,
2. kehitystarpeet ja -tavoitteet vuoteen 2030 mennessä ottaen huomioon ilmastoneutraaliuden saavuttaminen
3. Suunnitellut toimintatyytit ja niiden synergiat muiden ohjelmien kanssa

17.2.2021

ARCTIC
Smartness

Ohjelmakauden 2021-2027 Interreg-ohjelmat ^{2/17/2021} Suomessa

- **Rajat ylittävän yhteistyön ohjelmat (A-ohjelmat)**
  - Interreg Central Baltic
  - Interreg Aurora
- **Valtioiden välisen yhteistyön ohjelmat (B-ohjelmat)**
  - Interreg Baltic Sea Region
  - Interreg Northern Periphery and Arctic
- **Alueiden väliset yhteistyön ohjelmat (C-ohjelmat)**
  - Interreg Europe
  - Interact
  - URBACT
  - ESPON
- **Interreg NEXT –ohjelmat (Interreg ulkorajaohjelmat)**
  - Kaakkois-Suomi – Venäjä
  - Karelia
  - Kolarctic

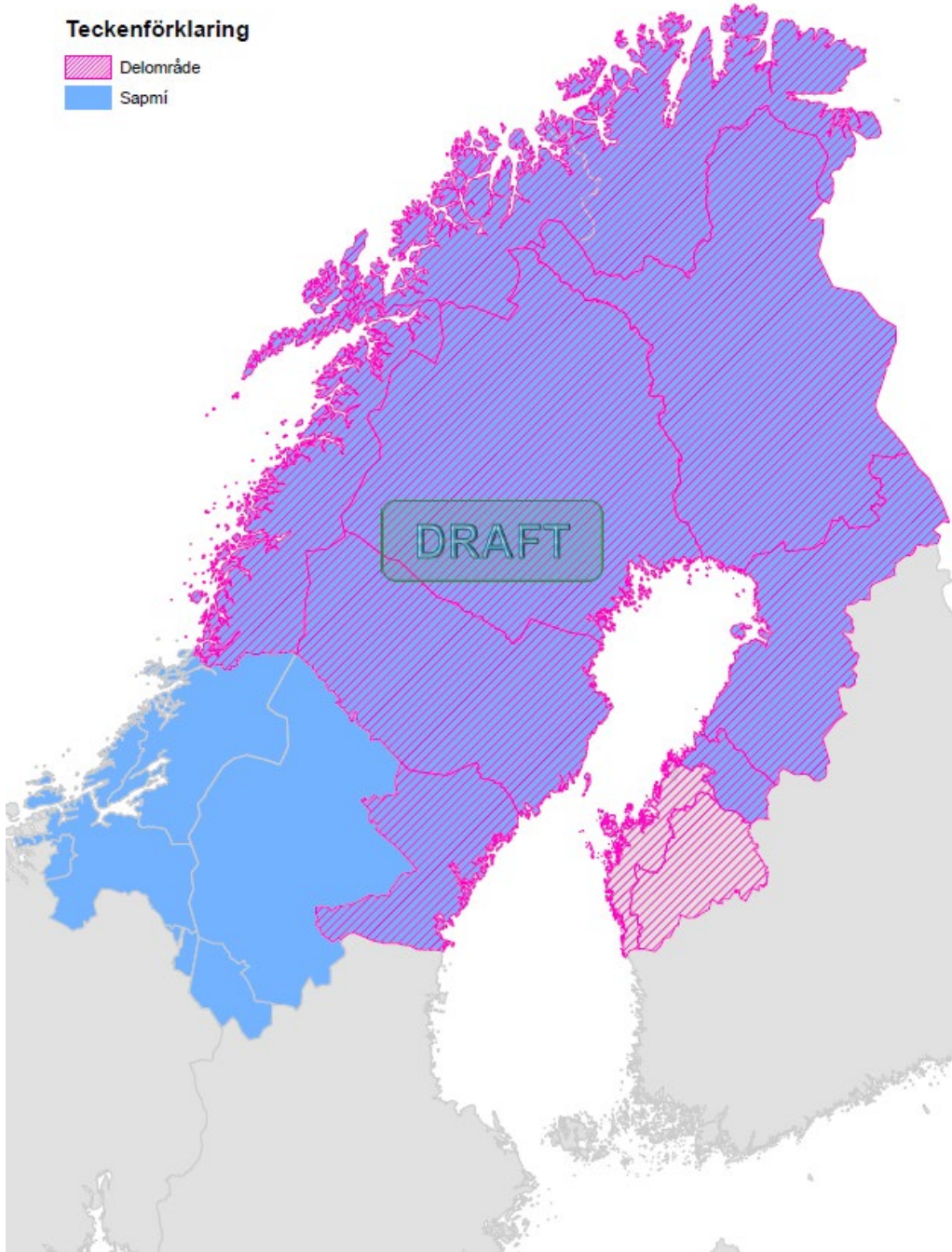

Interreg Aurora 2021-2027

#EUinmyregion

Teckenförklaring

- Delområde
- Sapmi

Ehdotettu ohjelma-alue:

Asukkaita:

Lappi	177 161
Pohjois-Pohjanmaa	412 830
Keski-Pohjanmaa	68 158
Pohjanmaa*	180 445
Etelä-Pohjanmaa*	188 685

* eivät kuulu saamelaisalueeseen

Norrbottn	250 093
Västerbotten	271 736
Västernorrland	245 347
Jämtland**	
Idre Sameby**	

** kuuluvat ainoastaan saamelaisalueeseen, ei varsinaiseen ohjelma-alueeseen

Troms & Finnmark	243 311
Nordland	241 235
Trondelag***	
Elgå Reinbeitedistrikt***	

*** kuuluvat ainoastaan saamelaisalueeseen, ei varsinaiseen ohjelma-alueeseen

Lihavoidut alueet kuuluvat varsinaiseen ohjelma-alueeseen, eivät voi saada rahoitusta saamelaisosuudesta.

Ohjelma-alueella asuu yhteensä noin 2,3 miljoonaa ihmistä.

Poliittiset tavoitteet (PO)

PO 1 Älykkäämpi Eurooppa (TKI, digitalisaation hyödyt, pk-yritysten kasvu)

- Enhancing research and innovation capacities and the uptake of advanced technologies
- Enhancing growth and competitiveness of SME's

Kaikki vielä keskustelussa -> nämä tämän hetkisiä suosikkeja

PO 2 Vihreämpi, vähähiilinen Eurooppa (energiatehokkuus, uusiutuva energia, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kiertotalous)

Kaikki vielä keskusteluissa mukana

PO 3 Yhteenliitetyn Eurooppa (digi yhteydet, liikenneverkko, saavutettavuus)

Tämän alla olevia asioita yritetään mahdollisesti toteuttaa PO1 alla

PO 4 Sosiaalisempi Eurooppa (työmarkkinat, koulutus, integraatio, terveydenhuolto, kulttuuri ja matkailu)

Nämä vielä vahvasti mukana keskusteluissa

PO 5 Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa (sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta integroidut paikalliset aluestrategiat)

Ei omaa alaryhmää

Interregin kohdennetut tavoitteet (ISO)

ISO 1 Better governance -> ei omaa ryhmää, esim PO4 keskusteltu myös voitaisiinko osa tavoitteista toteuttaa tämän alla?

ISO 2 Safer and more secure Europe-> ei omaa ryhmää, ei ole suositeltu sisärajaohjelmille

#EUinmyregion

Kuva: Interreg Nord hanke VanProd

Ehdotettava ohjelma-alue 2021-2027

Suomi

- Lapin maakunta

Ruotsi

- Norrbottenin lääni

Norja

- Nordlandin lääni
- Tromssan ja Finnmarkin lääni

Venäjä

- Murmanskin alue
- Arkangelin alue
- Nenetsian autonominen piiri

Poliittiset tavoitteet

---

1. Älykkäämpi Eurooppa (TKI, digitalisaation hyödyt, pk-yritysten kasvu)
2. Vihreämpi, vähähiilinen Eurooppa (energiatehokkuus, uusiutuva energia, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kiertotalous)
3. Yhteenliitetyn Eurooppa (digi yhteydet, liikenneverkko, saavutettavuus)
4. Sosiaalisempi Eurooppa (työmarkkinat, koulutus, integraatio, terveydenhuolto, kulttuuri ja matkailu)
5. Lähempänä kansalaisia oleva Eurooppa (sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta integroidut paikalliset aluestrategiat)

Interregin kohdennetut tavoitteet

1. "Better governance"
2. "Safer and more secure Europe"

Poliittiset tavoitteet

- PO2 “Vihreämpi, vähähiilinen Eurooppa” on pakollinen ulkorajaohjelmille
- PO2:n lisäksi ohjelmaan voidaan valita max 2 muuta PO:ta
- Näihin osoitettava vähintään 60% ohjelman EU-rahoituksesta
- Kunkin poliittisen tavoitteen alle tulee erityistavoitteita (Specific Objectives)
- ISOt eivät ole ulkorajaohjelmille pakollisia, joskin komission suosittelimia
- Jos valitaan, voi ISO1:een osoittaa enintään 20% ja ISO2:een enintään 5% ohjelman EU-rahoituksesta

-
- www.kolarctic.info/kolarctic-what-next-2021-2027